

Nyhet från greppa.nu

Nya regler för lantbruk i nytt EU-direktiv

De gris- och fjäderfågårdar som är så pass stora att de behöver tillstånd kommer att beröras av EU:s nya industriutsläppsdirektiv. Det har redan införts men lantbruksdelen beslutas om först 2014. För första gången införs bindande utsläppskrav för ammoniakavgång per stallplats och år.

Foto: Janne Andersson

Cirka 200 svenska gris- och fjäderfågårdar berörs av det nya direktivet.

För gårdar som är så pass stora att de måste ha tillstånd är IPPC-direktivet välkänt. Nu byggs det direktivet om och av sju olika EU-direktiv blir det ett kvar – Industriutsläppsdirektivet – IED. Som namnet antyder berörs industriell verksamhet och i Sverige handlar det om 1000 anläggningar, varav cirka 200 lantbruk. I IED-direktivet är det gris- och fjäderfågårdar med samma storleksgräns som tidigare som berörs.

Bindande utsläppsgränser

En av nyheterna med IED-direktivet är att det införs bindande utsläppsvärden. För ammoniak finns förslag till gränsvärden per djurplats och år för gris, kyckling och värphöner. Förslagen till hur mycket ammoniak som får läcka per djurplats är angivna som intervall och det högsta får inte överskridas. En jämförelse mellan dessa värden och de som finns i exempelvis beräkningsverktyget STANK visar att svenska värden ligger på och ibland ovanför intervallet. Det har väckt frågor om både hur IED-värdena och STANK-värdena är beräknade.

KÄLLOR:

EU-kommissionen, Institute for Prospective Technological Studies (2013). *Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry and Pigs*. Utkast 2.

[LÄS MER >>](#)

Naturvårdsverket (2013). *Det svenska genomförandet av Industriutsläppsbestämmelser med anledning av industriutsläppsdirektivet*. Faktablad nr 8663.

[LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2012-10-26 >>](#)

Fiber till grisar gav både klimat- och övergödningssnytta

[2012-10-02 >>](#)

Bra ineluft och låga utsläpp med kulvertfläkt och biofilter

[2012-04-20 >>](#)

200 studier om ammoniakavgång från grisstallar

[2012-02-17 >>](#)

Tips för mindre ammoniak från hönsstallar

greppa näringen

Teknikkrav inte bindande

I ett 800 sidor långt referensdokument för gris- och fjäderfä som EU:s IED-byrå just haft på remiss beskrivs många olika tekniker för utgödsling från stallar för minskad ammoniakavgång, för hur damm ska bekämpas med mera. De kallas BAT-slutsatser – Best Available Technique. Där märks att EU är en stor region och att synen på vilka miljöfrågor som är viktiga inte alltid är samma i alla länder. Exempelvis ställs krav på att installera vattenmätare i stallar. Och att rengöring av stallar ska ske med lätt förorenat vatten som tidigare samlats upp, för att inte behöva använda dricksvatten för tvätt. Det kan vara rimliga åtgärder i länder med stor vattenbrist. Men dessa olika tekniker är inte bindande utan det är själva utsläppsvärdena som är det.

Konflikt med svensk djurvälstånd

En av de viktigaste faktorerna som avgör hur mycket ammoniak som avgår från ett stall är hur stor den gödselbemängda ytan är. Det påverkas av boxens utformning men också av dess storlek. Svenska grisar har lagstadgad större yta att röra sig på än grisar i andra länder, vilket också skapar mer ammoniakavgång. Det är viktigt att det går att hantera denna konflikt på ett bra sätt och det kommer att behövas mer kunskap om vad som avgör ammoniakavgång från stallar.

Två ventiler finns

Det finns två ventiler inbyggda i systemet i det svenska införandet. Den första är att lantbrukaren kan ansöka om så kallade alternativvärden för ammoniakavgång. Det andra är att ansöka om dispens och förklara på vilka grunder det behövs. Båda söks hos Miljöprövningsdelegationen i länet.

När ska det börja gälla?

Om IED-byrån håller sin tidtabell ska beslut fattas för gris- och fjäderfäårdar första halvåret 2014. Sedan har EU:s medlemsländer fyra år på sig att se till att direktivets regler används på gårdarna. När det gäller den årliga miljörapporten för tillståndspliktiga gårdar påverkas dock hur den ska utformas redan verksamhetsåret efter en BAT-slutsats beslutats.

[Markus Hoffmann](#)

Foto: Janne Andersson

Svenska grisar har större yta att röra sig på än deras artfränder i andra länder, vilket också innebär större ammoniakavgång.

Foto: Janne Andersson

Det kommer att finnas möjlighet att ansöka om alternativvärden för ammoniakavgång eller dispens hos Miljöprövningsdelegationen.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

greppa näringen